

TRIỂN KHAI DẠY HỌC CẢ NGÀY NHẪM NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC TOÀN DIỆN Ở CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC HUYỆN SA PA

NGUYỄN THỊ TUYẾT LAN

Ngày nhận bài: 08/06/2016; ngày sửa chữa: 13/06/2016; ngày duyệt đăng: 14/06/2016.

Abstract: Since joining SEQAP (School education quality assurance programme), Sapa district, Lao Cai province has gained achievements in educational development. Full day schooling model contributes to the sustainable development of education in the district and all primary schools in Lao Cai province.

Keywords: Full day schooling, Sapa district.

Giai đoạn 2010-2015, huyện Sa Pa có 5 trường tiểu học với 2.332 học sinh (HS) thuộc các xã có điều kiện KT-XH đặc biệt khó khăn được tham gia *Chương trình (CT) Đảm bảo chất lượng giáo dục trường học (SEQAP)*. Để triển khai hiệu quả, Phòng GD-ĐT Sa Pa đã tham mưu với UBND huyện ra Quyết định thành lập Ban quản lý CT cấp huyện do trưởng Ban là Phó chủ tịch UBND huyện trực tiếp chỉ đạo, Phòng GD-ĐT làm đầu mối trong việc giám sát thực hiện các hoạt động của CT. Ngay từ giai đoạn đầu, Ban quản lý cấp huyện tích cực chỉ đạo thực hiện tốt công tác lập kế hoạch *dạy học cả ngày (FDS)* bảo đảm tính khả thi tại địa phương. Kế hoạch có sự tham gia của các cơ quan chuyên môn có liên quan đến CT, nhưng vai trò chỉ đạo triển khai của Phòng GD-

ĐT vẫn là yếu tố quyết định, nổi bật ở các mặt sau:

1. Tích cực tuyên truyền vận động các lực lượng xã hội

Ngay từ khi CT bắt đầu đi vào hoạt động, Phòng GD-ĐT tham mưu cho Ban quản lý SEQAP huyện chỉ đạo các trường làm tốt công tác tuyên truyền về mục đích hoạt động của CT đến cấp uỷ chính quyền địa phương và cộng đồng, tạo niềm tin và huy

Đoàn công tác BQL SEQAP thăm Trường Tiểu học Tả Phìn - Sa Pa - Lào Cai

* Chuyên viên Phòng Giáo dục - Đào tạo Sa Pa, Lào Cai

động mọi nguồn lực cho giáo dục. Ban đại diện phụ huynh HS cùng tham gia lập kế hoạch, tổ chức các hoạt động và giám sát thực hiện. Nhà trường phối hợp cùng Hội phụ huynh HS dạy kĩ năng sống, hướng dẫn kiến thức văn hóa và thực tế tại địa phương, tham gia giảng dạy các điệu múa, trò chơi dân gian mang bản sắc của các dân tộc,...

Từ việc thay đổi nhận thức, các trường tiểu học đã xây dựng được những mô hình hoạt động riêng cho nhà trường, từng được đón nhiều đoàn đại biểu trong và ngoài nước đến tham quan học tập, được đánh giá cao về sử dụng hiệu quả phương pháp quản lí và sử dụng quỹ do SEQAP hỗ trợ.

Trong một số tiết học ở lớp 1, phụ huynh HS hỗ trợ giáo viên (GV) hướng dẫn nền nếp học tập cho HS, giải thích một số từ ngữ cho các em trong những ngày đầu của năm học. Ban đại diện phụ huynh HS đã tham gia tích cực vào việc dạy học kĩ năng giao tiếp tiếng dân tộc cho GV, giúp GV

thuận lợi hơn trong công tác tuyên truyền và dạy học hiệu quả.

2. Mở rộng lộ trình FDS với các trường ngoài SEQAP

Xác định điều kiện thiết yếu cho FDS, cùng với nguồn vốn của SEQAP, huyện Sa Pa đã đầu tư xây dựng thêm phòng học cho các trường, bố trí đủ GV, chỉ đạo Phòng GD-ĐT, giúp các trường xây dựng kế hoạch, lộ trình chuyển đổi, đảm bảo cho trường tiểu học hoàn thành chỉ tiêu 100% ngay từ năm đầu tiên tham gia SEQAP. Trong quá trình thực hiện, các trường tiểu học tiếp tục lộ trình 100% số trường chuyển đổi sang phương án T35 (FDS). Vì vậy, khi bắt đầu tham gia SEQAP, Sa Pa mới có một trường trong kế hoạch phương án T35, đến nay đã có 100% (5 trường) số trường SEQAP đều dạy học theo phương án T35. Không những thế, Phòng GD-ĐT còn tham mưu với ủy ban nhân dân huyện tích cực chuẩn bị điều kiện giúp các trường ngoài SEQAP cùng chuyển đổi sang FDS

Học sinh vui chơi trong Phòng Đa Năng ở Trường Tiểu học Tả Phìn - Sa Pa - Lào Cai

theo kế hoạch, dựa theo nội dung hướng dẫn của SEQAP.

Hiện nay, huyện Sa Pa tổ chức nhân rộng việc quản lí, tổ chức FDS ở 24/24 trường, trong đó có 15 trường thực hiện theo phương án T35; 9/24 trường thực hiện theo phương án T30. Các trường tiểu học đều sử dụng CT tài liệu và thời khóa biểu *tăng thời lượng* đúng quy định, không còn tình trạng dạy học chỉ dừng lại ôn luyện kiến thức như trước.

Các module tập huấn, bồi dưỡng GV và cán bộ quản lí trường học vì thế cũng được mở rộng cho các trường ngoài SEQAP. Thành tựu tiến bộ của giáo dục tiểu học huyện Sa Pa gần đây đã gắn với mô hình FDS, thể hiện ở chất lượng toàn diện của HS về cả kiến thức, kĩ năng, phẩm chất và năng lực.

3. Nâng cao năng lực GV và cán bộ quản lí trường học

Hằng năm, CT đều hỗ trợ cho cán bộ, GV thuộc các trường tham gia SEQAP được tập huấn về lộ trình chuyển đổi sang FDS, công tác quản lí FDS ở trường tiểu học. GV được tập huấn các module về nội dung, phương pháp dạy học và tổ chức hoạt động ngoài giờ lên lớp. Sau đợt tập huấn, đa số các cán bộ quản lí và GV đều hăng hái học tập, nắm được các yêu cầu về kiến thức và kĩ năng cơ bản; tích cực tự học, linh hoạt sáng tạo trong việc tổ chức hoạt động giáo dục.

Trong công tác đào tạo, bồi dưỡng, Phòng

GD-ĐT đã làm tốt công tác bồi dưỡng đội ngũ cốt cán cấp huyện. Công tác kiểm tra đã tích cực phát huy năng lực đội ngũ cốt cán trong công tác hướng dẫn triển khai, giúp GV nâng cao năng lực chuyên môn. Đặc biệt, đội ngũ cán bộ quản lí trường học đã nâng cao năng lực lập kế hoạch, triển khai thực hiện kế hoạch, quản lí đảm bảo chất lượng.

Qua triển khai thực hiện, Phòng GD-ĐT Sa Pa đã đánh giá và thấy rõ vai trò của các nội dung bồi dưỡng: rất cần thiết, dễ áp dụng và làm chuyển biến năng lực tổ chức hoạt động dạy học của GV, năng lực tham gia hoạt động học tập của HS.

Việc *rèn luyện năng lực sư phạm* của GV theo chuyên đề trở nên thường xuyên hơn. Đây là một hoạt động giúp GV chủ động trong việc bồi dưỡng và tự bồi dưỡng. Phòng GD-ĐT đã chỉ đạo thực hiện nghiêm túc các chuyên đề, có tư vấn và kiểm soát khi thực hiện. Nhiều GV trưởng thành và có tay nghề vững vàng, được tin nhiệm, bổ sung vào lực lượng cốt cán cấp huyện, cấp

Giờ hoạt động buổi trưa của HS Trường Tiểu học Lao Chải, Sa Pa

tỉnh và là nhân tố “nòng cốt” của công tác bồi dưỡng, tư vấn; kiểm soát các hoạt động giáo dục tại các trường trong toàn huyện. Phần lớn, cán bộ và GV ở Sa Pa có thể tự tin tiếp cận và thực hiện đổi mới giáo dục tiểu học theo tinh thần Nghị quyết số 29.

4. Sử dụng hiệu quả hai loại quỹ

Hoạt động sử dụng hai loại quỹ đã mang lại hiệu quả thiết thực cho việc học tập của HS tiểu học huyện Sa Pa, như: được hỗ trợ thêm đồ dùng học tập, dụng cụ thể thao và phần thưởng,... Đặc biệt, quỹ phúc lợi HS hỗ trợ tiền ăn trưa cho các em để quá trình học tập đảm bảo về số lượng và chất lượng. Trong năm học, quỹ cũng góp phần sửa chữa, bảo dưỡng kịp thời các phương tiện dạy học.

Cơ sở vật chất tăng trưởng đáng kể, ngày càng đáp ứng nhu cầu cho FDS và đạt chuẩn Quốc gia. CT hỗ trợ kinh phí cho huyện Sa Pa xây dựng thêm phòng học, nhà vệ sinh và nhà đa năng. Cơ sở vật chất được đầu tư, góp phần trong việc xây dựng Trường Tiểu học đạt Chuẩn Quốc gia của huyện Sa Pa (từ năm 2010-2014, trong 5 trường tham gia SEQAP có 5/5 trường đã đạt Chuẩn Quốc gia).

5. Hiệu quả toàn diện từ SEQAP

Với sự chỉ đạo tích cực và có trách nhiệm cao của Ban quản lí SEQAP huyện, Phòng GD-ĐT Sa Pa đã chỉ đạo triển khai thành công FDS theo hướng linh hoạt, hiệu quả, phù hợp đối tượng HS và tình hình thực tế của địa phương. Mục tiêu bảo đảm chất lượng theo chuẩn kiến thức, kĩ năng của CT nhờ giải pháp tăng thời lượng đã tạo điều kiện cho HS được luyện tập, thực hành nhằm nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện, các em mạnh dạn tự tin trong học tập và các hoạt động giáo dục khác.

Chất lượng giáo dục đảm bảo và từng

bước có tiến bộ, 100% trẻ trong độ tuổi được huy động đến trường và hoàn thành CT tiểu học.

Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp cùng các câu lạc bộ được các trường quan tâm. Phong trào xây dựng trường học thân thiện - HS tích cực phát triển mạnh đều ở tất cả các trường. Việc trang trí lớp học theo hướng dẫn của SEQAP nhờ quỹ giáo dục nhà trường với sự giúp đỡ, đóng góp của phụ huynh HS giúp cho lớp học, trường lớp được khang trang và đẹp hơn.

6. Tiếp tục duy trì, đảm bảo tính bền vững của mô hình FDS

Trong những năm học tới, dựa vào kĩ thuật, sự đầu tư về cơ sở vật chất do CT hỗ trợ, Sa Pa tiếp tục chỉ đạo và thực hiện bền vững mô hình FDS. Hiện nay, các trường tiểu học Sa Pa đang có những điều kiện khá thuận lợi, như: nền nếp các hoạt động được xây dựng và duy trì tốt, người dân hoàn toàn ủng hộ chủ trương FDS, việc đầu tư cho con em được học hành đã chuyển từ thụ động sang chủ động; mục tiêu và hoạt động giáo dục đổi mới giúp HS học tập hiệu quả. Cùng với sự hỗ trợ của các chế độ chính sách từ Chính phủ cho HS dân tộc thiểu số vùng khó khăn, ngành giáo dục Sa Pa tự tin thực hiện FDS trong những năm tiếp theo của giai đoạn “hậu SEQAP”. □

Tài liệu tham khảo

- [1] SEQAP (2013). *Sổ tay hướng dẫn triển khai hoạt động*.
- [2] SEQAP (2014). *Tài liệu hướng dẫn tổ chức hoạt động trong trường tiểu học dạy học cả ngày*.
- [3] SEQAP (2013). *Tài liệu hướng dẫn rèn luyện nghiệp vụ sư phạm theo chuyên đề*.
- [4] SEQAP (2011). *Bài tập củng cố kiến thức và kĩ năng Tiếng Việt (từ lớp 1 đến lớp 5)*.
- [5] SEQAP (2011). *Bài tập củng cố kiến thức và kĩ năng Toán (từ lớp 1 đến lớp 5)*.